

REDACTIA

Arad, Dealul Perencez-nicea nr. 50.

ABONAMENTUL

Pentru Anșro Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe o lună 2
N-rii de Duminecă pe un
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrispe nu se înpolază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Perencez-nicea nr. 29

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

DEMISIA CONTELUI APPONYI.

În Budapesta situația politică se agravează. Pe fiecare zi vine anume câte o complicație. Acum la ordinea zilei este — demisia contelui Apponyi. E adevărat, că nobilul conte nu și-a dat încă demisia din prezidenția Dietei, toate ziarele maghiare scriu însă despre ea.

E caracteristic faptul, că știrea aceasta a fost dată în primul rând de presa viențeză.

Că are ori nu gând Apponyi să demisioneze din prezidenția pentru a da lovitura de grație guvernului Széll, asta nimeni nu o știe pozitiv. Se crede numai. Cert e, că o campanie strașnică s'a pornit în contra contelui, și ceea-ce e mai caracteristic, intriga se țese în cercuri liberale.

Nu mai vorbim de atitudinea celor dela „Magyar Szó”. Aceștia nici odată nu l'au putut suferi. Dar e vorba de ziare viențeze care stau în serviciul guvernului unguresc. Astfel este „N. Freie Presse”, care vorbind despre primirea delegațiilor ce vin din provincie ca să aducă proteste împotriva proiectelor de lege militare, scrie că primind delegațiile, Apponyi ca un gramophon rostește aceleași discursuri fără miez, salutând țărănimea de pe Alföld care vine să dea Dietei instrucțiuni cum și ce să facă. Il acuză, în genere, că el este cauza întregii situații parlamentare încordate, pentru-că prin pretențiunile sale naționale în armată, precum și prin atitudinea sa, a încurajat opoziția.

Nu e, earăși, lucru de toate zilele, ca în fața acestor acuzări Apponyi să nu găsească apărători decât în presa — clericală. Intr'adevăr, „Alkotmány” (dela 3 Martie) sare în apărarea contelui, căruț îl aduce o singură învinuire: prin incertitudinea sa a lăsat să

treacă totdeauna momentul decizător fără a profita de el, fără a-și arunca în cumpănă autoritatea; astfel, zice organul clerical, când cu dorințele ce a arătat în Memoriul publicat prin descrițiune în „N. F. Presse”, nu trebuia să se mărginească la atâta, ci să fi strâns guvernul, și desigur storcea concesiuni în armată.

E clar: pe d'oparte liberalii ortodocși îl suspiționează și chiar acuză direct pe Apponyi, ear pe de altă parte clericali îi fac ochi dulci.

De altminteri caracteristica situației este tocmai ceea-ce s'a petrecut cu prilejul primirii unei deputațiuni, a celeia dela Halas, cărei Apponyi-i a zis:

„La toate câte mi-a vorbit stimatul D-Voastră orator, nu pot da echou. Nu știu când va veni vremea să mă simt dator să părăsesc locul acesta pentru ca să-mi arăt, motivat, părerile mele individuale. . . Una pot să vă spun chiar d'acum: onoratul D-Voastră orator nu fără motiv s'a provocat la dragostea nestinsă ce am pentru constituția noastră strămoșească. Iubirea aceasta este pentru constituția noastră milenară, care-i temelul neclintit al libertății noastre; tocmai pentru aceasta însă ori-ce tendință menită a întări constituția, mă găsește între aderenții însufleții și ori-ce acțiune care ar putea să primejduiască tăria constituției, mă va găsi între potrivnici.”

Comentariile ce presa maghiară face acestei declarațiuni sunt o comedie întreagă.

„Magyar Szó” (dela 3 Aprilie) ne asigură că:

„Între membri partidului liberal vorbirea aceasta aluț Apponyi a făcut o impresie penibilă. El zice că nu-i era permis lui Apponyi ca în așa chip iesuitic să condamne un

eventual *ex-lex*. El își esplică adică vorbirea așa, că ascușul ei este îndreptat împotriva *ex-lexului*, deși ea poate fi privită și ca o condamnare a obstrucționismului kossuthiștilor. Apponyi ear a comis deci duplicitate. Întărește în convingerea lor pe liberali și cele ce vorbesc kossuthiștii.”

Eată ce scrie anume organul lor „Független Magyarországnak” (dela 3 c.)

„După lungi rătăcirii, în cele din urmă Apponyi s'a regăsit. . . Apponyi a luat adică azi poziție în contra proiectelor de legi militare.

„Nu cu vizirul deschis a ieșit pe terenul de luptă, ci cu el închis. Să ia hotărîre care să înlătore ori-ce bănuială, nu i-a fost de altfel nici odată virtutea caracteristică. În lunga-i carieră politică, consecuența nu o prea găsim în toate faptele lui. Ear în acești din urmă patru ani aceste virtuți ar fi slăbit, chiar dacă li-ar fi avut.

„Tocmai de aceea, vorbirea cea rostit deputațiunei dela Halas însemnează o mare schimbare în atitudinea sa.

Și așa mai departe, organul kossuthiștilor îi dă nainte, spunând că Apponyi îl părăsește pe Széll care merge spre — *ex-lex*.

Se înțelege că nici nu întrelasă a-l încărcă cu laude, presintându-l ca pe Mentorul aspirațiilor naționale.

Nu ne îndoim că laudele acestea îl vor fi genând pe contele Apponyi. Vorba e că vrînd nevrînd, contele a ajuns ca în giurul său să se facă nu sgomot numai, dar să se desvoalte o situație la descucarea ori încucarea căreia are rol însemnat, fie că va demisiona din prezidenție, fie că va sta să cadă d'odată cu Széll.

Regretabil. Cetitorii noștri știu, că la ministerul de finanțe din România, în urma cercetării ordonate de ministrul Costinescu, s'a descoperit un funcționar abusiv: Parisianu, care a și fost arestat și dat judecării. Până se va rosti justiția și peste tot, până se va încheia cercetarea judelei de instrucție, o elementară datorie ar fi ca presa să scrie cu oare-care rezervă despre această afacere

Patimele luptei militante de partid au împins însă pe unii confrăți din Bucuresci să facă și din afacerea asta armă de partid. Și astfel fără multă bătaie de cap au amestecat la mijloc și pe ministrul-president al României, pe d. D. Sturdza, pe fostul ministru G. Palade și pe vicepresidentul Camerii D. Protopopescu, acuzându-i de câte toate, pe basa — scriu aceste jurnale — mărturisirilor lui Parisianu. Se înțelege, că ele însile nu cred nimic din acușele ce formulează și le publică pentru-că așa e moda în Bucuresci, să nu cruți de loc pe adversar ci să scrii ori-ce despre el.

Nu știm dacă la Bucuresci se citesc ziare maghiare. Indemnăm însă pe confrății cari au scris despre cei trei români fruntași calomni, să citească presa maghiară, care cu o vădită bucurie reproduce calomniile debitate pentru a arăta că Români sunt un neam de hoști, căci până și prim-miniștrii și foștii miniștri sunt amestecați în afaceri scabroase.

Noi știm, că la Bucuresci nu se pune așa preț mare pe ceea-ce scriu ziarele, mai ales când e vorba de lucruri „senționale”. Străinătatea, mai ales Ungurii, urmăresce însă cu atențiune ceea-ce se scrie și nu întârzie să exploateze ce-i vine la socoteală.

Eată de ce ar fi de dorit, ca unii confrăți bucurescenii să fie mai

George Baritiu și amicii săi.

— Corespondență. —
(Urmare).

... Din Gazetele ce avem astăzi, Albina¹⁾ înșămnează ceva, dar în țara românească abia numără 12 abonați. Curierul²⁾ a schiopătat de tot și în toată țara n'are mai mult de 80 abonați. Cantorul³⁾ este un hoț care fură din Albina și din Curier și din Gazeta D.-Voastră și n'are nici un preț nici chiar la aceia care îl iau de mila lui Carcalechi. Gazeta D.-Voastră în forma, redacția și alegerea articolelor n'are rivală; așadar ori cum o veți întoarce, ea va isbuti. Urcarea prețului să nu te sperie nimic; căci acel ce dă acum o sumă pentru odată pe săptămână, dă bucurios și îndoit pentru de două ori și încă ea va număra mai mulți abonați, căci atunci este gazeta politică sdravănă fără asemănare.

Cogălniceanul⁴⁾ a fost în iarna trecută aici la noi; am avut vre-o câte-va întruniri cu dînsul. Este un tîner bătrîn, un om deplin, un bărbat învățat și patriot. Am vorbit multe cu dînsul și poate ori-cine să se mulțumească. Și-a făcut creșterea și învățătura în Berlin, nu în Paris ca stricații noștri! Moldovenii ne-au luat în picioare; înaintează tare și sigur. Sturza s'a îndreptat minunat și după ce a strîns bani destui, acum trăiește pentru țara sa.

Cîmpineanul este tot la Mărgineni; până când? nimeni nu știe. Vezi cât e de primejdios a începe lucruri mari fără oameni! vezi cum s'a vîndut sara cul chiar de aceia care i-au mîncat pâinea și sarea l. ⁵⁾

Frate și slugă

Fl. Aaron.

1) Dela Iași, a lui G. Asachi.

2) Al lui Eliade.

3) Al lui Z. Carcalechi.

4) Mihail.

5) Până la proba contrară, trebuie să cred că aceasta este

44.

Blaj, 6 Iulie 1840.

Onorate Domnu'e!

... Despre maghiarism judec că, deși mai tîrziu, tot va să învingă: a) pentru-că are drept dieta pof-tind ca științele să se propuie în vr'o limbă vie, care nu va fi alta decît a clasii domnitoare, adecă cea ungurească; b) că aceasta o poftesc staturile acuma de mult timp cu cea mai mare rîvnă; c) că au mijloace puternice de a pleca voea împăratului, care sunt aplacidația dării și a ostașilor. Cărții îi trebuie bani și ostași mulți, care, ca să-i poată dobîndi, va împlini voea staturilor mîne, poimîne, că acolo merge cum zice Martialis: Tu morbum curas illius, ille tuum. În Croația și Slavonia totuși, precum și în marginele ostășești, nu cred că își vor ajuage scopul...

Ioan Rusu,

profesor de istoria universală.

45.

Blaj, 14 Decemvrie 1840.

Prietine!

... Mă ntritez de soartea ce o ai cu Brașovenii, mai cu seamă când auz că pe lângă multele cuprinderi și sănătatea încă și-o primejduiește. Intru întemplări ca astea nu-ți vine vre-odată aminte și de Blaj? Eu și-aș sfătui, în vre-o lipsă mare să te tragî încoace. Aici ai putea să fii în locul lui. . . Dar în țara românească ce foc? Cum te mai ai cu Dumnealor? Săracul Murgul, mi-au scris Romanov,⁶⁾ că și

o vorbă goală. Mîștinea lui Cîmpineanu în Europa o știeau toate ministerele. El ațase din Viena că Poarta, nu Români dase un فرمان de arestare. Era să fie exilat la Filipopol, în Bulgaria; Regid-pașa a primit propunerea Domnului român și Cîmpineanu a fost internat la Mărgineni. După Raportele consulare franceze (inedite), vol. X (Copiile Academiei).

6) Librar din Bucuresci.

pe el l-au împins dracul, de s'au făcut sansculotist. Astfel de oameni — adu-ți aminte de patimele ce le povestea dela Moldova — sunt făcuți numai spre stricarea sa și a altora. Ce știi de profesorii de acolo, nu-i și din ei cineva amestecat? Oare Boleac?...⁷⁾

T. Cipariu.

46.

Craiova, 2 Februarie 1841.

Frate Baritiu!

... Cu poșta de alaltăeri veni aici vestea — ascultă — că marele logofăt Manoil Băleanul der *Wertführer der Botarenversammlung nach Campineano's Verbannung* s'a surghiunit la o moșie a sa! Er ist in dem jetzigen Landtage Sekretär der Versammlung und vor einigen Tagen hat noch die Landtagsadresse zu der Fürstlichen Thronrede unterschrieben. Ce o fi pricina, nu știu. Dar aceste nu sunt semne bune. Deunăzi Cîmpineanul, după aceasta complotul, acum isgonirea lui Manolache Băleanul, aceluși mai desghiețat deputat, sunt simptome rău cobitoare. Lucrul făcut aici o întipărire adîncă. Dar încă nimeni r-știe pricina...⁸⁾ (Va urma)

⁷⁾ Complotul dela 1840 a fost o înscenare guvernorală, care a știut să exploateze nemulțumirea pricinuită deșeu-lui Cîmpineanu — vezi articolul meu despre Nicolae în Sămănătorul din Noemvrie 19.2 — pentru a putea Cîtură aderenților opoziției naționale. Boleac, cunoșca fost pariu, a luat parte la complot Murgu asemenea expulșat.

⁸⁾ Exilarea lui Emanuil Băleanu era ilegală (artele consulului francez, raportează (Vol. X, p. 87—68 din vîntele adu-sulare) că nimeni n'a aprobat-o. Mitropolitul, pe tîlantele nării obștești a protestat la consulul Rusiei în că Băleanu Domaulul și din capul locului nimeni nu se țesa expulșării nu va fi rechemat imediat, ceea ce so și făcuștească: fec-fuseso un schimb de cuvinte grave în aduna lui Killeac-tul, o nouă slăbire a autorității domnești. (N° 24 Februarie; h, p. 87—68).

cu rezervă cel puțin când tratează chestii cari sunt de domeniul justiției și în cari frivolitatea se resbună asupra întreg neamului românesc.

Decisinea partidului kossuthist.

Eri după o discuție care a finit dela orele 6 până noaptea la 11, partidul kossuthist cu toate voturile, afară de unul, a decis să nu facă obstrucție proiectului de indemnitate dacă guvernul va lua dela ordinea zilei proiectul militar. Singur Justh Gyula a fost de părere ca partidul să enunțe că peste tot nu mai face obstrucție, căci nu e bine să ia asupra sa odiul ajungerii țării în — ex-lex.

El foarte probabil însă că guvernul nu va primi condiția aceasta și astfel lupta va urma.

Că ce agitație desvoltă partidul kossuthist, se poate judeca și din următoarele fapte: până acum au protestat împotriva legilor militare 29 comitate, 15 orașe și s'au ținut 320 întruniri publice de protestare.

Că unde împing însă lucrurile kossuthiști prin asemenea proceduri, nici ei nu știu. Singur Barabás a zis: „Fie ce-o fi, chiar absolutism, dar nu mai vrem regimul acesta constituțional sub care ni-se comandă din Viena“...

Tot Barabás spuse, că partidul kossuthist nu luptă contra persoanei lui Széll, ci în contra „puterii mai înalte“ în mâinile căreia și Széll, ca toți ceilalți primministri, este o simplă unealtă. De altfel în întreaga această luptă tonul pare că îl dă Barabás, cel mai intrasingent între kossuthiști și singurul care nu cruță Coroana.

Afacerea congregațiilor în Franța.

În Franța este aproape pe sfârșit lupta care au dus-o radicalii și socialiștii aproape cinci ani în contra congregațiilor. Acele ordine călugărești cari n'au avut statute aprobate, încă din toamna trecută au fost alungate din Franța. În urmarea acesteia geasezeci de ordine au cerut recunoașterea respective aprobarea statutelor lor ca să poată rămânea în Franța. Dintre aceste ordine, patruzeci și patru au fost respinse, ear gease au fost îndrumate la Senat, care probabil încă le va respinge. Controversă deci nu mai este, numărul ordinelor călugărești franceze

Expoziția Tinerimei artistice.

(Urmare și fine).

Di Grant privește natura așa cum este și ne-o redă cu toată precizia și simplitatea ei. Biserica cea veche scaldată de lumina aurie a apusului de soare atrage privirea prin intensitatea și contrastul meșteșugit al tonurilor. Aquarelele sale sunt de asemenea abile și cu multă eleganță lucrato.

Di Kimon Loghi, fără a se fi desfacut de tot de unele influențe străine, denotă însă un temperament puternic. Nervos, nemulțumit par'că cu sine, el tinde tot mai sus; a încercat în diferite genuri fără să se fi fixat încă. Foarte interesante, unele din ele chiar foarte bune, sunt studiile sale din Macedonia, țara sa natală de a cărei colorit cald s'a pătruns destul de intens pentru a ni-l comunica și nouă. Această notă personală așteptăm ca tatul său să ne dea opere de mare valoare. Plăcut și bine studiat e interiorul „pl ei preferat“; fie-care pânăz are de nea merite deosebite.

Di Lukian și-a desfacut cele mai frumoase lucrări în expoziția sa individuală până cedat de aproape pe aceasta. Din ele simțăm se poate ghici calitățile mari ale simțului și subtilului artist. Fire sensibilă, el lucrează sub

este deja fixat prin legislație. Douzeci și cinci de ordine au cam la treisute de institute recunoscute și în aceste sunt ocupați la trei mil de călugări. Față de călugări a fost mai cruțător parlamentul francez. Au fost aprobate nu mai puțin de 905 ordine de călugări și în cele 2600 claustre ale lor trădesc 113,700 călugări, așa că cu activitatea lor sunt mulțumiți până și adversarii cei mai mari ai bisericii catolice: radicalii și socialiștii. Numărul ordinelor de călugări expulstate este 216 ear numărul acelor care acum ulterior au cerut recunoașterea este 300. Parlamentul francez încă nu s'a ocupat cu cererile călugărilor, dar e probabil că afară de cele 905 nu vor mai autoriza și alte ordine.

Fiindcă ordinele de învățători călugări au fost aproape toate expulstate, statul acum trebuie să se îngrijească și de educarea acelor copii cari până aci umblau la școlile congregaționale. Pentru elevii de școale elementare trebuiesc înființate 336 de școale pentru băieți și 1921 școale pentru fete și în aceste școale vor fi sistemate 1519 posturi de învățători și 5963 posturi de învățătoare. Aceasta deja în primul an va îngreuna cu 72 milioane budgetul republicii.

Fiind însă finanțele statului și așa deranjate, guvernul va da deadreptul ordin comunelor și orașelor ca să suporte spesele. Dacă comunele nu vor avea bani, vor putea lua împrumut pe lângă garanția statului în finiturile serace deci nu se vor prea bucura de fructele politicii bisericești a radicalilor.

Răscala Albanezilor.

Depeșele de ieri aduc amănunte despre lupta dela Mitrovița și despre rănirea consulului rus. Consulul Scerbina a fost rănit de un militar de origine turc cu un glonț de revolver din motive de răsbunare. Vestea atentatului a produs mare spaimă în Constantinopol și marele vizir a grăbit la ambasadă rusească pentru a și exprima regretele. Încă nu se știe ce zice guvernul rusec despre atentat dar probabil va pretinde executarea soldatului criminal. Ziarele primesc următoarea depeșă:

Constantinopol, 2 Aprilie.

Vestea atentatului făcut în contra consulului rusec a făcut aici efect colosal de deprimător. Toți ambasadorii și consulii și-au exprimat regretele lor asupra casului întâmplat. Sultanul este în grad suprem indignat

prima impresie a emoției ce-l cuprinde în fața naturii, și într'aceasta constă superioritatea pei zelor sale. În pastel — genul său de predilecție — rețușele nefind posibile, lucrările sale păstrează frăgezimea primei impresii. Aceasta se materializează când încearcă să o traducă în tehnica mai opacă a oleului, în care se perde ceva din transparența aerului. Numai pastelul poate reproduce vâul impalpabil al atmosferei. Prin influența tehnicii pastelului, chiar picturile și aquarelele sale se deosebesc nu prin intensitatea culorii cât prin transparența ei.

Cu totul deosebită este și tehnica și felul de a concepe al diui Petrașcu, temperament impulsiv, lipsit de orice ornament, impunător însă prin soliditatea și simplitatea artei sale. Picturile sale n'au nici conțururi precise și migălite nici lumini tari, neliniștite; o atmosferă densă, umedă par'că, îndulcește tonurile și atenuază contururile. Culorile sunt puse cu multă siguranță fără a se contopi: efectele sunt produse numai printr'o savantă alăturare și succesivă degradare a culorilor. Majoritatea pei zelor sunt studii sincere din Bretania făcute fără vre-o căutare de efecte. Cele din Vitre sunt dintre cele mai bune.

Cu lucrările d-lui St. Popescu intrăm într'o lume nouă, a basmelor și a fanteziilor, pe care știe să o evoce cu atita

de atentat soldatului turc. Nu se știe ce urmări politice va avea atentatul care abea se poate pune exclusiv în sarcina unui soldat. Guvernul rusec la tot cazul va pretinde executarea atentatorului. Se va dovedi în timpul cel mai scurt de ce este capabilă solidaritatea Albanilor și că vor avea atâta curagiu a provoca pe Sultan. Dacă Sultanul nu va reglementa pe Albanezi, atunci atentatul va fi numai preludiul crimelor și sfârșitul va fi acela, că una sau mai multe puteri vor căpăta indemnitate dela puterile europene pentru intervenție armată. La porunca Sultanului în vilaetul Smirna s'a mobilizat 16 regimente. Toate 16 au plecat deja în Macedonia și Albania.

Constantinopol, 2 Aprilie.

Consulul Scerbina sub decursul focului care a durat peste patru ore a stat tot în mijloc și a supravegheat operațiile trupelor. Albanii amenință cu nou atac. Mulțime de Sârbi s'au refugiat în edificiul consulatului rusec. Noi trupe sunt trimise la hotar. Dacă lucrurile se vor desvolta și mai departe în aceasta direcție, atunci se vor chema sub arme și rezerviștii.

Durere patriotică.

Vorbirea lui Bartha Miklós. — Memoria lui Dr. Rațiu.

În ședința dela 1 Aprilie a Dietei Bartha Miklós a rostit o vorbire. Intre altele a zis:

În 6 Decembrie în Camera României, deputatul Constantin Iliescu a făcut o mișcare pe care deputatul Vlădescu a părținit-o și care între aplause generale a fost primită în Camera României. În urmarea acestui conclud unanim presidentul Camerei: Pherechide, a trimis din București doamnei Emilia Rațiu, văduvei fericitului Ioan Rațiu următoarea depeșă: (S'auzim! S'auzim! Citește!): „Adunarea deputaților, în ședința dela 23 Noembrie 1902 — deosebirea dintre date, adică între acel dinaintea și acesta provine din diferența de zile a călindarului ortodox — luând cunoștință de încetarea din viață a ilustrului Domniei Voastre soț, a votat în unanimitate propunerea: a vă exprima sentimentele ei de profund respect și condolență pentru ireparabila pierdere ce ați încercat. Cu profund respect implinesc această misiune“.

Tot în acel timp și la Senat s'a făcut propunere ca să se trimită văduvei asemenea depeșă consolatoare, în urmarea căreia, Aurelian președintele Senatului, a trimis următoarea depeșă:

„Senatul aflând de încetarea din viață a ilustrului vostru soț, mult regretatul Dr. Rațiu, m'a autorizat de-a vă transmite în numele său condolențele sale pentru dureroasa pierdere ce ați încercat. Impunându-mi doamnă, aceasta tristă datorie, vă rog totodată să primiți simțimentele mele de adânci regrete“.

Și tot în aceeași zi foile din România, ear dintre ale noastre „Tribuna“, au publicat și încă la loc de frunte că Grădișteanu, presidentul Ligii Culturale române — așa cred nu trebuie să vă amintesc tendințele irendentistice ce urmărește Liga Culturala română față de Ungaria — s'a dus la Regele rugându-l să recunoască pe calea legislației Liga de persoană morală și juridică.

Apoi, onorată Dietă, în faptul că Camera României a condolat lui Dr. Rațiu, avocatului ori dacă a fost jurist, juristului, ori dacă a fost pictor, pictorului, ori dacă a fost savant, savantului, a condolat zic văduvei lui în acest fapt nu e nimic extraordinar. Situația aceasta excepțională li-se cuvine doar marilor savanți, marilor și peste tot bărbaților mari, ca fiecare țeară și fiecare om cult să se incline înaintea lor și a creațiunilor lor. Însă onorată Dietă, nouă ni-au murit foarte însemnați în timpul cel mai apropiat. A murit Tisza Kálmán care totuși a exercitat influența însemnată asupra sorții și istoriei națiunii noastre, a murit Desideriu Szuágyi care a fost obiectul stimei înaintea opiniei publice, a murit dintre pictori Munkácsy Mihály care totuși a fost ceva pe terenul în care a lucrat, dar nici Aurelian nici Grădișteanu, nici al doilea nici al treilea n'a condolat. Din incidentul morții lui Icau Rațiu însă a condolat.

Apoi cine a fost acesta? Capul și presidentul a fost a celui comitet român, care s'a organizat în Ardeal, dar lărgindu-și activitatea și dincoace de pârțile Ardealului și-a ales ținta de a bucătați unitatea de stat, politică și națională a Ungariei (Așa-i! în stânga extremă). Pentru întâia dată a pretins numai atâta că Ardealul să se desfacă dela sinul țării mume, însă sunt cunoscute hartecele acelea cari cu deosebită predilecție anexează atât Ardealul cât și o parte a țării mume până la Tisa la viitorul mare imperiu român. Apoi acest Rațiu a fost un foarte simplu

imprechiată cu albastru, ambele culori reci, negative cari nu atrag, nu-s simpatice și fac să se piardă din celelalte merite ale lucrărilor.

Este de regretat că di Strimulescu, care în timpul verei a format prin Gorj o foarte interesantă colecție de țesături și și alte obiecte ale industriei eanice nu a expus ceva din frumoasele speimene, eari ar fi produs de sigur o prea bună impresie și ar fi corespuns tendințelor ce se urmărese de întreaga mișcare.

Di Vermont care, ca și Lukian, a avut o expoziție anterioară, este de asemenea incomplet reprezentat, dar personalitatea sa este prea cunoscută și bine apreciată pentru a fi nevoie de a reveni. În picturile sale sociale știe să ne captiveze nu numai prin tehnica și coloritul său, dar și prin scenele represintate; astfel mai ales în „Lupta pentru existență“. De o însemnată valoare e atât ca culoare cât și ca mișcare hora lui. Interesante sunt peisagiile și aquarelele sale, parte de prin munții noștri, parte din Germania.

Sculptura este represintată prin doi de frunte sculptori ce avem: di Spöthe și Storck, ambii promotori și nici ai noiei mișcări a tinerimei. În datorie renovarea sculpturii; prin aumai vom putea scăpa de veșnic

poezie, dându-i un deosebit farmec prin haina strămoșească în care o îmbracă. Cele două cărți postale ilustrate, cu subiecte din „Ileana Cosinzeana“, aparținând M. S. Regelui, sunt inspirate de vechiul stil al miniaturilor; frumoasele chenare sunt tot din motive și icoane vechi românești.

„Cele 12 fete de împărat și palatul cel fermecat“ e ultima sa mare lucrare în acest gen cu totul nou și particular d-sale. O îmbucurătoare schimbare e părăsirea schematicului inspirat de frescele de prin biserică și introducerea mișcării, care dă viață figurilor. Cele 12 fete trecând prin „pădurea cea cu frunzele de aur“ sunt animate și au mișcări variate și elegante; și nu e ușor să represinți pe aceeași suprafață 12 figuri alăturate, toate în alb, toate la fel, fără să producă nici o indolială de monotonie! Pe lângă miniaturii mai sunt și unele foarte bune picturi, cum de pildă biserica din Fintest și piața din Paimpel.

Di Strimulescu, ale căui solide și frumoase calități de desenator se cunosc în deajuns, și-a împărțit activitatea fără a se fi concentrat asupra unor opere mai mari, cari să dea întreaga valoare a puterii sale. Figurile sale de țărânci și mai ales portretele sale sunt interesante mai mult prin varietatea pozelor decât prin colorit. Tonalitatea dominantă e a culorii cenușie

aventurier politic ori politician, aventurier care a voit să sacrifice interesele țării, ale patriei și ale constituției unei politici de rasă utopice. Acest Rațiu pas de pas a și venit în colisie cu codul penal maghiar deși a venit cu acesta în colisie sub raport de naționalitate și politic este foarte greu chiar de ar vrea-o cine-va acesta din adins. Atât de îngăduitor, blând și tolerant e. (Oh! Oh! N. Red.). Dar diavolul s'a lovit și în acest cod. A suferit și temniță, a căpătat și grație și în urmă ear a ajuns în temniță. (Admirabil ești orientat dle Bartha N. Red.). Apoi să îmi permițeți domnilor, când moare un astfel de om și camerele țării învecinate vin și condolează oficial la moartea acestui om, atunci nu era permis nici guvernului externelor să rămână mut, modest și să înghiță aceasta.

Cătră onor. nostri abonenti!

Apropiindu-se sfârșitul cuartalului I și începerea cuartalului al II-lea, îi rugăm pe toți onor. nostri abonenti să binevoiască a-și înoi la vreme abonamentele. Ne adresăm însă mai ales cătră domni restanțieri cu rugarea, să binevoiască a-și achita cât mai în grabă restanțele, ca să nu fim siliți a sista expedarea foii la adresa lor.

Adm. „TRIB. POP.“

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Aprilie n. 1903.

Ordinul lui Christ moștenitorul nostru. Se anunță din Viena: Nuntul papal Talliani s'a prezentat la audiență la moștenitorul de tron Francisc Ferdinand care acum s'a relintors la Viena din căsătoria sa în Egipt și a predat moștenitorului ordinul lui Isus Christos pe care Papa Leo I l-a dat din incidentul, când reuniunea școlilor catolice a trimis Papet la iubileul portretul arhiducei moștenitor. Ordinul lui Christ este cel mai înalt ordin al Papet pe care numai rar îl conferă cuiva.

Director—comptabil. Pentru ocuparea postului de director-comptabil la „Institutul de credit și economii din Bicz“ se scrie concurs pe termen de 30 zile. Salar 1400 coroane. Informații mai detaliate se primesc dela dl Augustin Bănișă, învățator în Győ-Békás, comitatul Csik.

busturi cari singure ornau expozițiile anterioare cu melancolica lor uniformitate.

Sculptura nouă, mlădiindu-se după noile cerințe generale ale artei moderne, s'a redus ca proporție, tocmai pentru a putea mai lesne pătrunde în ori-ce casă și a nu fi înșirată numai în recile coridoare sau sălile oficiale ale palatelor; într'un cuvânt ea s'a modernizat reinovind tehnicile și genurile vechi, ale căror capo d'opere au fost prea mult timp și pe nedrept desprețuite.

Meritele de căpetenie ale d-lor Storck și Spöthe constau în lucrarea după impresiile directe ale naturii. Elasticitatea talentului lor e mare: dela bun-le opere de sculptură monumentală ce cunoaștem din alte expoziții, ei percurg întreaga gamă până la măruntele sculpturi ce ornează actuala expoziție.

D. O. Spöthe se prezintă cu un Dorobanț în bronz, în executarea căruia par'că a fost împedat să dea intr-aga măsură a talentului său. Altfel natural, liber și larg tratat este pescarul sau bustul de marmură. Admirabile sunt măscile sale; a eternizat în bronz nu numai partea materială a figurei, dar a reușit să prindă până și cele mai eterice impresiuni ale fisonomiei: surisul cam sarcastic al uneia sau senina gândire a alteia a acestor prea cunoscute personalități. Cu cât de

În Caraș-Severin, afara de proprietatea fonciară a căilor ferate austriace și a statului numai familiile Mocsonyi și baron Wodianer din proprietăți mai esunse. Arădătorii în acest comitat care după mărirea este al patrulea în țară, sunt de tot 16 dintre cari 6 ovrei cu 7000 jughère. Înainte cu 10 ani dintre 17 arădători au fost 5 ovrei cu 6500 jughère. Proprietarii ovrei sunt 11 cu 10.000 jughère, până ce înainte cu 10 ani erau 9 cu 8000 jughère.

Victimă. Proprietarul Ordóly Pál, care făcuse mai alaltăieri ascensiune cu balonul „Turul“ și sărise din balon pe acoperișul unei fabrici, după-cum se serie din Budapesta, a încetat ieri din viață, în urma contuziunilor primite.

Vertán Oszkár, referent al sedriei orfanale din Arad, a încetat ieri subit din viață. S'a deshis deci încă o vacanță în slujbele comitatense. Candidații, de sigur, vor fi câtă frunză și iarbă.

Improprietăriți. Dl C. I. Stoicescu, ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, a d pus Marți în Cameră, în aplausele călduroase ale d-lor deputați, proiectul de lege pentru improprietărirea în Dobrogea a veteranilor din războiul dela 1877—78.

Camera a admis urgența.

Reprezentățiune. Luni seara 31 Martie, având loc la Teatrul Național o reprezentație de bine-facere dată de Societatea „Materna“ sub patronajul A. S. R. Principesei Marie, MM LL. Regele și Regina, în înalta lor sollicitudine pentru ori ce operă filantropică, au binevoit a o onora cu înalta lor prezență.

Le sosire, Maiestăților Lor au fost întâmpinate de comitetul societății, având în cap pe d-na dr. Crătușescu Cutzarida, de personalul superior al direcțiunii teatrului, de d. prefect al poliției Capitalei, de d. comandant al garnizoanei, precum și de Casele civile și militare, regale și princiare. Maiestățile Lor au făcut intrarea Lor în loja regală frumos împodobită cu flori, în sunetul imnului național executat de orchestră, în care timp tot publicul a stat în picioare, salutând cu respect pe Augustii Suvărani.

Maiestățile Lor și Altețele Lor Regale au urmat cu viu interes reprezentațiunea piesei „Les Romanesques“ și a frumosului balet „Die Puppenfee“ interpretate de persoane din Societate, cari au durat până la orele 12 jum., când MM. LL. Regele și Regina s'au relintors la Palat.

Liga contra duelului în Viena. Biroul ligei contra duelului a publicat prin ziare o declarațiune în care protestează împotiva circulației confidențiale a ministrului de război prin care se interzice oficerilor de a adera la ligă.

puține mijloace se poate face o operă de valoare!

D. Fr. Storck ne dovedește printr'o plequetă de argint și printr'o statuță de bronz plină de mișcare și viață aceleași calități de portretist. Capul de bătrân pe care M. S. Regina l-a identificat cu Diogenes, e admirabil modelat; neîndemănării turnătorilor în bronz trebuie atribuită nereușita tatinei. Un bust de marmură impunător prin acurateța și simplitatea sa și alte bronzuri decorative completează frumoasele lucrări ale dlui Storck.

Binevoitori față de ori-ce talent real ce aderă la mișcarea lor, membri fondatori au primit în mijlocul lor și pe alți artiști.

Dintre cei trei sennalăm pe dl I. A. Steriadi ale cărui desene și aqua-forte denotă un gust sigur și un talent serios; și pe dl Batzar, un eminent elev al școlii din București; d-nii Capidan și Satmary sunt deja cunoscuți deși noi intrați în cercul Tinerimei.

Incheiem cu speranța că publicul va ști să aprecieze însemnătatea mișcării, acordându-i sprijinul său, și că membrii Tinerimei artistice conștienți de misiunea lor, ne vor întâmpina la anul cu și mai îmbucurătoare rezultate.

Al. Tzigara-Samurcaș.

„Lucașărul“.

Regretând că administrațiune militară refuză să l dea concurs, Liga declară că va urmări totuși scopul ce și l'a propus.

Afacerea va fi adusă înaintea Camerei austriace de către centrul estic. Grupurile radicale își propun deosemena să adreseze guvernului o interpelare în această privință.

Studentii din Lipova în excursiune de studiu. Studentii cursului superior al școlii comerciale din Lipova vor folosi ferile de Paști pentru a întreprinde o excursiune de studiu. Conform planului, studenții vor pleca în 4 l. crt. din Maria Radna la Timișoara și de acolo la Baziaș. Din Baziaș vor merge cu vaporul până la Turnul-Severin, de acolo ear cu trenul până la București. În București colonia maghiară de acolo se va îngriji de primirea și încuarterarea lor. Din București vor întoarce prin Sinaia, Predeal, Târnăviș și Piski la Maria Radna. Excursiunea va fi condusă de profesorul Tisza Ferencz ajutat de profesorii Arányi Gyula, Dr. Braun M. și Reimholz Aladár. Vor fi de tot 35 de studenți excursioniști.

Un institut internațional pentru pace. De curând s'a inaugurat la Monaco un nou institut internațional pentru pace, datorit inițiativei prințului de Monaco.

Primele lucrări ale acestui institut vor fi: stabilirea unei bibliografii a păcii; publicarea broșurilor de propagandă și de statistică; în sfârșit, se va publica un anuar al vieții internaționale.

Institutul se va comune din cinci-zece de membrii.

Budgetul Franței. Camera, luând în discuțiune modificările introduse de Senat în budgetul general al Statului, a restabilit reducerile făcute.

Budgetul a fost din nou trimis la Senat, care într'o ședință de noapte, a primit diferitele modificări, operate de Cameră, dar a respins mai multe altele, mai ales pe cele privitoare la budgetul ministerului de război. Budgetul în total a fost adoptat cu 253 voturi contra 14.

La orele 3.15 dimineața ședința a fost suspendată pentru o oră.

Camera, întrunită în ședință, la orele 4.55 dimineața, a restabilit cea mai mare parte a creditelor suprimate de Senat, cu deosebire cele din budgetul ministerului de război, și apoi a adoptat budgetul în total cu 356 voturi contra 72.

Ședința a fost suspendată la orele 7.20 dimineața, dar numai până la orele 9 înainte de amezzi.

În ședința sa dela 31 Martie dimineața, Senatul luând din nou în discuțiune budgetul, astfel cum a fost adoptat de Cameră a acceptat câte-va din modificările introduse de Cameră, dar a respins câte-va altele, cu deosebire mai multe augmentări în cheltuielis ministerului de război.

Ast-fel modificat, budgetul a fost readus în discuțiunea Camerei, care l'a adoptat întocmai, cu toate schimbările făcute de Senat.

Budgetul general al Statului a fost astfel votat în mod definitiv.

Dar de 100 000 franci unui învățat Institut de France după cum se anunță din Paris a conferit lui Emil Rouy, conducătorul institutului Pasteur, pr-mul de 100 000 franci oferit de bancherul Osier, pentru remunerarea celor mai importante invenții din ultimii trei ani.

Conflictul francez în Egipt. Camera de comerț franceză din Alexandria a publicat un raport din care se vede că comerțul francez în Egipt a scăzut anul acesta cu aproape un milion de franci. Această scădere ar proveni numai din cauza grevelor din Marsilia.

Scrisorile lui Bismarck. „Gazeta de Frankfurt“ anunță că s'au găsit scrisorile pe cari Bismarck le-a adresat soției sale în timpul războiului dela 1870. Ele erau închise de principesă într'o casetă, care nu fusese deschisă după moartea ei.

S'au găsit în tot vre-o 70—80 scrisori și telegrame, scrise între 2 August 1870—5 Martie 1871.

Scrisorile acestea conțin puține aprecieri politice, dar ele sunt interesante din cauza stării de spirit a autorului lor.

Cea mai mare parte a acestor scrisori se vor publica de revista pentru familia Gartenlaube, după care apoi vor fi scoase în volum în editura Gotha, din Stuttgart.

Necrolog. Subscriși cu inima fântă de durere anunțăm încetarea din viață a

mult inbitului nostru soț, frate, cumnat, unchiu Ioan Rusu medic comunal, cassarul societății de credit și economii „Crișana“ și membru la mai multe corporațiuni culturale, întâmplată în 2 Aprilie a. c. la 2¹/₂ ore dimineața, în al 64-lea an al fericitei căsătorii. Brad, în 2 Aprilie 1903. Fie-î țărina ușoară și memoria binecuvântată! Ecaterina Rusu, ca soție. Georgiu Părău, cumnat. Véd. Ana Toda, Elisaveta Părău, véd. Emilia Paticiu, véd. Amalia Ionescu, cumnat. Sofia și Anica, surori. Al. Toda, Andreiu, Lucreția, Alexandru, Valeria, Gvriil Paticiu, Aurel Leuca și Romeo Ionescu, nepoți.

Trei mari expedițiuni, una engleză, una germană și alta suedeză se luptă în prezent cu ghețurile antarctice.

Despre cele două d'întâr nu se știe nimic dela plecarea lor, de vre-o 20 luni.

O telegramă din Noua Zeelandă, adusă de o corabie, dă știri despre soarta expediției engleze.

Plecată din Anglia în August 1901, expediția ajunge la 23 Ianuarie 1902 la banchisa antarctică, la Sudul Nouel Zeelande, de unde apoi, cu mari sforțări, ajunge la pământul Victoria, o bucată din continentul antarctic.

Grație aprovizionărilor ce i a lăsat corabia despre care am pomenit mai sus, expediția va mai putea petrece încă o iarnă în ghețurile antarctice.

TEATRU.

Repertoriu săptămânal.

Sâmbătă: *Bâl királyne*, comedie; *Hoffmann meséi*, operă; Concert.

Convocare.

Domnii învățatori din protopopiatul Oraviții sunt poștiți a se întruni Joi la 27 Martie (9 April) 1903 la adunarea generală a despărțământului Oraviții, ce se va ține în școala primară ori.rom. din Oravițamontană la orele 9 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea ședinței.
2. O prelegere din limba maghiară, G. Jienu.

3. Discuții asupra prelegerii și peste tot asupra ordinațiunii referitoare la limba maghiară.

4. Propuneri.
5. Restaurarea despărțământului.

Oravița montană, 20 Martie st. v. 1903.

Alexandru P. Popoviciu,
președintele desp.

ULTIME ȘTIRI.

Vorbirea deputatului slovac Veszelovszky.

În ședința de Vineri a Dietei deputatul slovac Veszelovszky a ținut o lungă vorbire asupra situațiunii, scoțind în relief îndeosebi greutățile ce trebuie să suportăm din cauza marilor înarmări. Se înțelege, s'a declarat în contra atător cheltuieli și a cerut să se introducă în armată serviciul de 2 ani.

A urmat apoi ast-fel:

„Auzim adesea rostindu-se cuvântul popor. Durere, numai pe hârtie, în virtutea legii, suntem un popor unitar. În realitate însă autoritățile ne împart în naționalități, pentru-că ne tratează deosebit, după neamul cărui aparținem. Ear în privința politică suntem împedecați prin censul electoral ca să ne valorăm și noi“

Ballagi Géza. Poștiți și vă îndreptați, și nu va mai fi cens.

Veszelovszky. Am regretat când am auzit pe primul-ministru spunând aici că în părțile nordice ale țării numai funcționarii reprezintă sentimentul patriotic. Patriotismul Slovacilor în todeauna e stat mai presus de ori-ce înviață. Slovacul în prima linie este patriot. Și pe vremea Turcilor aproape exclusiv numai Slovacii au apărât patria (Sgomot, protestări). Slovacii și azi sunt fundament al țării. În țară poliglota nu trebuie să cerem ca diferitele naționalități să vorbească limba statului, ci funcționarii să învețe limba poporului. (Protestări violente).

Red. respons. Ioan Russu Șirlianu.
Editor Aurel Popovici-Barclanu.

VINEȚEA URANOS

mai bună la spălat.

Sub scutul legilor.

Vinețea ca mai folositoare în spălătorii și case private.

Eftină și neîntrecută!

1 sticlă mică de 24 fl. ajunge la 10 spălături. — 1 sticlă mare costă 1 cor. 60 fl., 1/2 de sticlă 1 cor.

Se poate căpăta pretutindeni

Se ne ferim de falsificate.

916 3-20

Singurii
Fabricanți:

FRAȚII HOCHSINGER, fabrică chimică.

BUDAPESTA,
VI., strada Rozsa 85.

10149-1902. tkvi sz.

Arverési hirdetményi-kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria” takarékpénztár végrehajtónak Jozsity Petru végrehajtást szenvedő elleni 213 korona tökévelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszék területén levő Aradvárosában fekvő az aradi 1767. sz. tjkvben A + 1 sor György-uteza 18 ház udvar és kertből álló ingatlanok felére az árverést 924 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi április hó 22. napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88 sz. a. megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át, vagyis 92 kor. 40 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi LX törvényozikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Aradon, 1903. évi január hó 10-én a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

928 1-1

kir. tszéki bíró.

901/1903 tkvi sz.

Prolich István aradi lakos végrehajtónak Kriszán Sándor aradi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében

Végzés:

Az aradi kir. bíróságnak 1903. évi január hó 23-ik napján V. 2672/3 1902 szám alatt kelt végzése alapján az aradi 2341 számú telekkönyvben A + 1 sor alatt foglalt ingatlanra a végrehajtási zálogjog 120 korona tőke, ennek és pedig 80 kor. után 1900 november hó 5-től és 40 kor. után 1901 december hó 10-től számítandó 5%-os kamatai 59 kor. 34 fillér eddig, ezuttal 21 kor. 40 fillérben megállapított valamint a még felmerülő költségek erejéig Prolich István aradi lakos javára bekobeleztetni rendeltetik.

Mint hogy pedig nevezett végrehajtást szenvedett ellen, ezen ingatlanra a „Victoria” takarékpénztár végrehajtató követelésének behajtása céljából 10150/1903 számú bejegyzés szerint kielégítési végrehajtási eljárás van már folyamatban, az 1881. LX. t. cz. 166. §-a alapján Prolich István aradi lakos végrehajtónak a „Victoria” takarékpénztár korábbi végrehajtatóhoz való csatlakozása kimondatik. Miről saját kézhez kézbesítendő felzetten értesítendő.

1. Dr. Heitz Nándor ügyvéd, 2. Kriszán Sándor, 3. kir. járásbíró, 4. kir. pénzügyigazgatóság, 5. kir. adóhivatal, 6. Papp Vazul ügyvéd.

Kelt Aradon, 1903. évi február hó 13-ik napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

929 1-1

kir. tszéki bíró.

UN CANDIDAT DE ADVOCAT cu praxă bună

poate momentan afla aplicație în cancelaria avocatului

927 2-3

Dr. Nestor Oprean

Săntimiclașul-mare (Nagyszentmiklós).

AVIS!!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din Arad și jur că mi-am deschis în Arad, strada Ujterem Nr. 1 un atelier pentru

ras, tuns și fresat.

Rog onoratul public a mă onora cu cercetările sale. Abonamente primesc aranjate cu luna sau cu b. et după voință on. domn.

Cu toată stima:

George Stoian,

raseur și friseur.

Spre binevoitoarea atențiune!

Am onoare a Vă încunoștința, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 24 vis-à-vis de biserica reformată, un institut de

lithographie, cyncographie și autographie.

Efectuesc tot felul de lucrări cari se țin de aceste branșe, precum: cărți de vizită, de adrese, bilete de logodnă și cununie, invitări, vignete, copete de scrisori, placate (afișe), note, blanchete, caete de caligrafie, de desemn peisage, atestate diplome, acfi, libele de depunere și tot felul de lucrări artistice și în culori etc. etc. Prețuri moderate.

Asigurându-Vă, că mi voi da toată silința, să îndeplinesc lucrările primite cu cea mai mare punctualitate și promptitudine, conform gustului și dorinței, Vă rog să binevoiți a mă onora și sprijini cu prețuitele D.-Voastre comande.

Cu toată stima:

PETRUSIMTION,

proprietar de lithographie.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

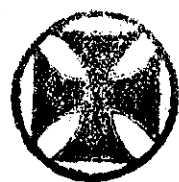
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, impedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, șuieruri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, astma, suzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udulul în pat, influenza, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșușirea acestui aparat, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aștătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care ată în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și ieffințateea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțefire.

624 -152

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./E
colțul str. Kálmán.

904 7-30

Cea mai mare fabrică de coase în lume e fabrica „BUR” a cărei singur și exclusiv reprezentant și vânzător e

WINKLER ȘI GRAUER

Kőbánya, Nr. 34.

Cine vrea să-și cumpere o coasă bună și trainică, acela să nu-și cumpere coasă, până nu va cere dela firma de sus un catalog ilustrat, ce i se va trimite numai decât gratuit. Lunile de iarnă sunt mai potrivite pentru adunare de comande.

Adunătorilor rabat! Garanția deplină! Serviciu prompt!

Mai multe mii de scrisori de mulțumită și comandare stau la dispoziție on. public. 1 brieț de tranșval 1 fl. 50 cr.